Elektroninio dokumento nuorašas

Projektas

SUDERINTA

Trakų r. savivaldybės mero
2025 m. _____ d. potvarkiu
Nr. P1E ____

SUDERINTA
Gimnazijos tarybos posėdyje
2025 m. birželio 15 d. protokolo Nr. 3

PATVIRTINTA
Trakų r. Lentvario „Versmės“ gimnazijos
direktoriaus 2025 m. d. įsakymu Nr.
V- __

IV SKYRIUS

MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMOSI POREIKIŲ (IŠSKYRUS ATSIRANDANČIUS DĖL IŠSKIRTINIŲ GABUMŲ), UGDYMO ORGANIZAVIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS
PAGRINDINIAI UGDYMO ORGANIZAVIMO PRINCIPAI

82. Gimnazija, rengdama ir įgyvendindama gimnazijos ugdymo planą, įsipareigoja užtikrinti visų mokinių įtrauktį į švietimą, šalinti kliūtis, dėl kurių mokinys patiria dalyvavimo švietime ir ugdymosi sunkumų, ir teikti būtiną specialiojo pedagogo, logopedo, socialinio pedagogo ir logopedo švietimo pagalbą.

83. Ugdymo procese vadovaujamasi Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių vertinimo, ugdymo pritaikymo ir (ar) reikalingos švietimo pagalbos skyrimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2024 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. V-928 „Dėl Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių vertinimo, ugdymo pritaikymo ir (ar) reikalingos švietimo pagalbos skyrimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

84. Gimnazija, organizuodama bei įgyvendindama ugdymo procesą, kuriame dalyvauja mokiniai, turintys specialiųjų ugdymosi poreikių, vadovaujasi Bendrosiomis programomis ir šio skyriaus nuostatomis bei atsižvelgia į gimnazijos vaiko gerovės komisijos, pedagoginių psichologinių tarnybų rekomendacijas.

85. Pradinio ugdymo individualizuotos ir pagrindinio ugdymo individualizuotos programos įgyvendinimas reglamentuojamas Gimnazijos ugdymo plano 4 priede.

86. Gimnazija kiekvienam mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, rengia individualų ugdymo planą:

86.1. plano sudėtinė dalis yra pagalbos planas, apimantis pagalbą ugdymo procese ir švietimo pagalbą;

86.2. plano rengimui bei įgyvendinimui koordinuoti skiriamas specialusis pedagogas, kuris

kartu su mokytojais, švietimo pagalbos specialistais, vaiku ir jo tėvais (globėjais, rūpintojais) numato ugdymo ir pagalbos tikslus;

86.3. kuriam įgyvendinti sudaromi individualūs tvarkaraščiai, derantys su klasės, kurioje mokinys mokosi, tvarkaraščiu ir užtikrinantys, kad mokinys gaus ugdymą ir švietimo pagalbą tokia apimtimi, kurią nustato Bendrieji ugdymo planai ir rekomenduoja mokiniui pedagoginė psichologinė ar švietimo pagalbos tarnyba;

86.4. plano formą nustato gimnazija, planuoja jo įgyvendinimo, stebėsenos ir aptarimo formas bei etapus.

87. Gimnazija, rengdama individualų ugdymo planą mokiniui ir vadovaudamasi gimnazijos ugdymo plano 55, 67 ir 69 punktuose nurodytų pradinio, pagrindinio ar vidurinio ugdymo dalykų programoms įgyvendinti skiriamų pamokų skaičiumi:

87.1. planuoja specialiąsias pamokas ir (ar) didina pamokų, skirtų ugdymo sričiai / dalykų grupei, socialinei veiklai, ugdymui profesinei karjerai, medijų ir informaciniam raštingumui ir sveikatos ugdymui, skaičių. Mokiniams skiria pamokas lietuvių kalbai mokyti ar dvikalbiam ugdymui;

87.2. keičia specialiųjų pamokų, pratybų ir individualiai pagalbai skiriamų valandų (pamokų) skaičių;

87.3. keičia pamokų trukmę, dienos ugdymo struktūrą, siekdama individualaus ugdymo plane numatytų tikslų;

87.4. formuoja nuolatines ar laikinąsias grupes, pogrupius iš tų pačių ar skirtingų klasių mokinių;

87.5. rekomenduoja vėliau pradėti užsienio kalbos mokyti – mokinį, turintį klausos, įvairiapusių raidos, elgesio ir emocijų, kalbos ir kalbėjimo, skaitymo ir (ar) rašymo, intelekto (taip pat ir nepatikslintų intelekto), bendrųjų mokymosi sutrikimų ar turintį kochlearinius implantus;

87.6. rekomenduoja mokyti tik vienos užsienio kalbos – mokinį, turintį klausos, įvairiapusių raidos, elgesio ir emocijų, kalbos ir kalbėjimo, skaitymo ir (ar) rašymo, intelekto (taip pat ir nepatikslintų intelekto), bendrųjų mokymosi sutrikimų, turintį kochlearinius implantus; pamokas skirti lietuvių kalbai ir literatūrai mokyti – mokiniui, besimokančiam mokykloje, kurioje įteisintas mokymas tautinės mažumos kalba, dvikalbystei turinčiam klausos sutrikimą ugdyti;

87.7. tėvam (globėjam, rūpintojam) rekomenduoja nemokyti užsienio kalbų mokiniui, turinčiam kompleksinių negalių ir (ar) kompleksinių sutrikimų, į kurių sudėtį įeina įvairiapusiai raidos, elgesio ir emocijų, kalbos ir kalbėjimo, skaitymo ir (ar) rašymo, intelekto, bendrieji mokymosi sutrikimai, klausos sutrikimai (išskyrus nežymų klausos sutrikimą). Užsienio kalbų pamokų laikas gali būti skiriamas lietuvių, lietuvių gestų kalbai mokyti, kurčiųjų dvikalbystei ugdyti;

87.8. tėvam (globėjam, rūpintojam) nerekomenduoja mokytis muzikos mokiniui, turinčiam klausos sutrikimą (išskyrus nežymų klausos sutrikimą);

87.9. tėvam (globėjam, rūpintojam) nerekomenduoja mokyti technologijų mokiniui, turinčiam judesio ir padėties bei neurologinių sutrikimų (išskyrus lengvus), o vietoj jų mokinys gali rinktis kitus individualaus ugdymo plano dalykus, tenkinančius specialiuosius ugdymosi poreikius, gauti pedagoginę ar specialiąją pedagoginę pagalbą, o tautinės mažumos kalba besimokantis mokinys – mokytis lietuvių kalbos ir literatūros;

87.10. priima individualius sprendimus dėl socialinių-pilietinių veiklų atlikimo, atsižvelgiant į mokinio galias, gebėjimus: individualiai parenka veiklas ir jų teikėjus, siūlo jas atlikti gimnazijoje arba dėl asmens galių atleidžia nuo jų.

88. Mokiniui, kuris mokosi pagal bendrojo ugdymo programą, ją pritaikant, mokinio individualus ugdymo planas sudaromas vadovaujantis gimnazijos ugdymo planų 55, 67 ir 69 punktuose dalykų programoms įgyvendinti nurodomu pamokų skaičiumi, kuris koreguojamas iki 25 procentų, atsižvelgiant į mokinio galias ir ugdymosi poreikius, specialistų rekomendacijas. Planuojant neformaliojo švietimo užsiėmimus, daugiau dėmesio skiriama bendrųjų kompetencijų ugdymui, meniniam, technologiniam, sveikatos įgūdžių ugdymui.

88.1. su sutrikusia kalba ir kita komunikacija mokinio individualus ugdymo planas sudaromas vadovaujantis gimnazijos ugdymo planų 55, 67, 69 punktais. Ugdymo plane specialiosios pamokos skiriamos tarčiai, kalbai ir klausai lavinti:

88.1.1. individualioms ir grupinėms pratyboms 1–4 klasėse skiriama 70 pamokų per dvejus mokslo metus;

88.1.2. žymių ar labai žymių kalbėjimo ir kalbos sutrikimų turinčiam mokiniui, bendraujančiam alternatyvios komunikacijos būdu, 1–4 klasėse tarties, kalbos ir komunikacijos ugdymas integruojamas į komunikacinės, pažintinės veiklos ir į lietuvių kalbos pamokas, pratybas. Pratybų ir lietuvių kalbos ir literatūros pamokų turinys dera tarpusavyje;

88.1.3. specialiosioms pratyboms 5–8 klasėse skiriamos 72 pamokos per metus, 9–10 klasėse, I–II gimnazijos klasėse – 18 pamokų per metus mokinio kalbai ir komunikacijai lavinti;

88.1.4. mokiniui, bendraujančiam alternatyvios komunikacijos būdu, tarties, kalbos ir komunikacijos lavinimo specialiosioms pratyboms 5–10 klasėse, I–II gimnazijos klasėse skiriama 18 pamokų per metus.

88.2. judesio ir padėties sutrikimų turinčio mokinio individualus ugdymo planas sudaromas vadovaujantis gimnazijos ugdymo plano 55, 67, 69 punktais. Individualaus ugdymo plane pamokos skiriamos sensomotorikai lavinti, naudojimosi kompiuteriu įgūdžiams formuoti, komunikaciniams gebėjimams ugdyti:

88.3. mokiniui, bendraujančiam alternatyvios komunikacijos būdu, 5–8 ir I–II gimnazijos klasėse tarties, kalbos ir komunikacijos lavinimo specialiosios pratybos integruojamos į lietuvių kalbos ir literatūros pamokas. Pratybų ir lietuvių kalbos ir literatūros pamokų turinys dera tarpusavyje;

88.4. su įvairiapusiais raidos sutrikimais turinčio mokinio individualus ugdymo planas sudaromas vadovaujantis gimnazijos ugdymo plano 55, 67, 69 punktais:

88.4.1. Atsižvelgiant į mokinio ugdymosi poreikius, individualus ugdymo planas įgyvendinamas bendrojo ugdymo klasėje, skiriant mokinio padėjėją;

88.4.2. individualiame ugdymo plane numatomi elgesio prevencijos ir intervencijos būdai, socialinių įgūdžių ugdymo veiklos. Periodiškai (ne rečiau kaip kartą per mėnesį) arba užfiksavus mokinio pažangą ar nustačius, kad mokinio ugdymo procese nėra pažangos, peržiūrimas ir koreguojamas individualus ugdymo planas;

88.4.3. mokiniai turi pritaikytą nuolatinę mokymosi vietą, prireikus naudojamos sienelės /širmos, skirtos dėmesiui koncentruoti ugdymo proceso metu, triukšmui mažinti. Klasėse yra įrengtos nuo triukšmo izoliuotos erdvės bei pritaikyta atskira multisensorinė erdvė, kurioje įvairiapusių raidos sutrikimų turinčiam mokiniui sudaromos galimybės pertraukai veiklos metu ar esant emocinio nestabilumo būklei;

88.4.4. rengiant individualaus ugdymo planą, mokytojai bendradarbiauja su švietimo pagalbos specialistais, gauna nuolatinę pagalbą ir paramą taikyti elgesio vertinimo priemones netinkamo elgesio priežastims nustatyti bei reikalingų įgūdžių ugdymo strategijas parinkti;

88.4.5. siekiant atsižvelgti į individualius mokinio gebėjimus ir raidos specifiką, numatomi mokymo medžiagos pateikimo būdai (vaizdiniu, garsiniu ir kt.) ir įtraukiant mokinį į veiklas atsižvelgiama į jo pomėgius, naudojamos vizualinės užuominos ugdymo procese ir jo mokymosi vietoje, pasirenkama individualaus ugdymo plane numatyta mokymosi pasiekimų vertinimo ir individualios pažangos stebėjimo forma;

88.4.6. sudarant tvarkaraščius individualaus ugdymo planui įgyvendinti, sudaromos sąlygos ugdomosios veiklos metu daryti fizinio aktyvumo pertraukas, jų metu arba pamokų metu pagal galimybes naudojamos specialios priemonės (minkštasuoliai, balansavimo, supimosi ir kt.);

88.4.7. užtikrinama, kad bus taikomi vizualinio struktūravimo metodai ir priemonės pamokų ir pertraukų metu (struktūruoti erdves, veiklas, pamokas, pertraukas, užduotis, naudoti vaizdinę dienotvarkę, pasirinkimų lenteles ir kt.) bei teikiama kita vizualinė pagalba (pvz., naudoti atgalinius laikmačius).

89. Bendrojo ugdymo dalykų programas pritaiko mokytojas, atsižvelgdamas į mokinio gebėjimus ir galias, specialiojo pedagogo ir (ar) kitų vaiko gerovės komisijos narių rekomendacijas. Gimnazijai konsultacijas organizuoja Trakų rajono savivaldybės pedagoginė psichologinė tarnyba.

90. Visi mokiniai, turintys specialiųjų ugdymo poreikių, mokosi kartu su kitais klasės mokiniais. Mokiniams, turintiems didelių ir labai didelių specialiųjų poreikių lygį, teikiama mokinio padėjėjų pagalba.

91. Remdamiesi Pedagoginės psichologinės tarnybos išvadomis ir rekomendacijomis, atsižvelgdami į nustatytus mokinio specialiuosius ugdymo poreikius, gebėjimus ir galias, specialiojo pedagogo ir Vaiko gerovės komisijos narių rekomendacijas, mokinių tėvų pageidavimus, mokytojai rengia individualizuotas ar pritaikytas Bendrojo ugdymo dalykų programas.

ANTRASIS SKIRSNIS
MOKYMOSI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMAS

92. Mokinio, kuriam pritaikoma bendrojo ugdymo programa, mokymosi pažanga ir pasiekimai ugdymo procese vertinami pagal mokinio individualiame ugdymo plane numatytus individualios pažangos keliamus tikslus, kurie yra suderinti su Bendrosiose programose numatytais pasiekimais, aptarus su mokiniu, jo tėvais (globėjais, rūpintojais), švietimo pagalbos specialistais, kokiais aspektais bus pritaikomas ugdymo turinys (ko sieks ir mokysis mokinys, kaip bus mokama, kokie bus mokinio mokymosi pasiekimų vertinimo ir pa(si)tikrinimo būdai, kokiomis mokymo(si) priemonėmis bus naudojamasi).

93. Mokiniui, kuris mokosi pagal individualizuotą pradinio ugdymo programą, pažanga vertinama lygiais ir įrašais „padarė pažangą“ /„nepadarė pažangos“. Mokiniui, kuris mokosi pagal individualizuotą pagrindinio ugdymo programą, pažanga vertinama pažymiais pagal dešimties balų sistemą, išskyrus Dorinio ugdymo vertinimą („įskaityta“/ „neįskaityta“). Vertinimo būdai ir metodai, pažanga ir pasiekimai aptariami su mokiniu, jo tėvais (globėjais, rūpintojais), švietimo pagalbos specialistais.

94. Mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, pažanga stebima ir fiksuojama Pasiekimų lape pusmečio pabaigoje, aptariama ir analizuojama Vaiko gerovės komisijos

posėdžiuose. Pažangos rezultatai vieną kartą per tris mėnesius aptariami su mokiniu ir jo tėvais (globėjais, rūpintojais).

TREČIASIS SKIRSNIS
ŠVIETIMO PAGALBOS TEIKIMAS

95. Švietimo pagalba, ją teikiantys specialistai, tikslai ir intensyvumas mokiniui numatomi individualaus ugdymo plane. Švietimo pagalba gimnazijoje teikiama vadovaujantis Trakų r. 28 Lentvario „Versmės“ gimnazijos direktoriaus 2024 m. rugsėjo 2 d. įsakymu Nr. V-120 patvirtintu Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių vertinimo, ugdymo, pritaikymo ir (ar) reikalingos švietimo pagalbos skyrimo tvarkos aprašu.

96. Švietimo pagalbą teikiantys specialistai, bendradarbiaudami su mokytojais, padeda įveikti mokiniui kylančius mokymosi sunkumus, padeda šalinti jų priežastis, stebi ugdymo procese mokinius, teikia konsultacinę pagalbą mokytojui ir mokinio tėvams (globėjams, rūpintojams) ir kitiems, teikiantiems paslaugas ir pagalbą, padeda mokiniui ugdytis, sudaryti sąlygas mokytis ir užtikrinti jo gerovę.

97. Švietimo pagalba mokiniui teikiama laikinai ar nuolat ugdymo proceso metu ar pasibaigus ugdymo procesui, konsultuojant mokinį, atsižvelgiant į individualiame ugdymo plane keliamus ugdymo(si) tikslus, pagalbą teikiančių specialistų funkcijas ir mokinio reikmes. Siekiant mokinių įtraukties į ugdymo procesą ir teikiant pagalbą pamokoje, klasėje pasirenkami kuo mažiau stigmatizuojantys ugdymo ir švietimo pagalbos teikimo būdai.

98. Švietimo pagalbos teikimo formos parenkamos mokiniui individualiai: specialiosios pratybos, skirtos švietimo veiksmingumui didinti, įgimtiems ar įgytiems sutrikimams kompensuoti, gebėjimams ir galioms plėtoti, vykdomos individualiai ar grupėmis (2–8 mokiniai).

KETVIRTASIS SKIRSNIS
MOKYMAS NAMUOSE

99. Mokiniui, kuris mokosi namuose, gimnazija, suderinusi su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), atsižvelgdama į gydytojų konsultacinės komisijos rekomendacijas ir remdamasi pedagoginės psichologinės tarnybos išvadomis ir rekomendacijomis, rengia individualų ugdymo planą.

100. Individualus ugdymo planas aptariamas gimnazijos Vaiko gerovės komisijos posėdyje ir suderinamas su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais). 101. Mokiniui, kuris mokosi pagal pritaikytą programą:

101.1. 1–3 klasėse skiriamos 9 pamokos per savaitę (315 pamokų per metus), iš jų 1 pamoka skiriama specialiosioms pamokoms ar specialiajai pedagoginei pagalbai teikti. Papildomai skiriamos 2 pamokos per savaitę (70 pamokų per metus) gimtajai (rusų) kalbai mokyti. Tėvų (globėjų, rūpintojų) prašymu skiriama 1 papildoma pamoka per savaitę (35 pamokos per mokslo metus) lietuvių kalbai mokyti;

101.2. 4 klasėje skiriama 11 pamokų per savaitę (385 pamokos per metus), iš jų 1 pamoka skiriama specialiosioms pamokoms ar specialiajai pedagoginei pagalbai teikti. Papildomai skiriamos 2 pamokos per savaitę (70 pamokų per metus) gimtajai (rusų) kalbai mokyti. Tėvų (globėjų, rūpintojų) prašymu skiriama 1 papildoma pamoka per savaitę (35 pamokos per mokslo metus) lietuvių kalbai mokyti;

101.3. 5–6 klasėse skiriama 12 pamokų per savaitę (432 pamokos per metus), iš jų 1 pamoka skiriama specialiosioms pamokoms, specialiosioms pratyboms ar konsultacijoms. Tėvų

(globėjų, rūpintojų) prašymu skiriama 1 papildoma pamoka per savaitę (36 pamokos per mokslo metus) lietuvių kalbai ir literatūrai mokyti;

101.4. 7–8 klasėse skiriama 13 pamokų per savaitę (468 pamokos per metus), iš jų 1 pamoka skiriama specialiosioms pamokoms, specialiosioms pratyboms ar konsultacijoms. Tėvų (globėjų, rūpintojų) prašymu skiriama 1 papildoma pamoka per savaitę (36 pamokos per mokslo metus) lietuvių kalbai ir literatūrai mokyti;

101.5. IG–IIG klasėse skiriama 15 pamokų per savaitę (540 pamokų per metus), iš jų 1 pamoka skiriama specialiosioms pamokoms, specialiosioms pratyboms ar konsultacijoms. Tėvų (globėjų, rūpintojų) prašymu skiriamos 2 papildomos pamokos per savaitę (72 pamokos per mokslo metus) lietuvių kalbai ir literatūrai mokyti.

102. Mokiniui, turinčiam vidutinį, žymų ir labai žymų intelekto sutrikimą, besimokančiam pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą, skiriamos 8 pamokos per savaitę (280 pamokų per metus), iš jų 1 pamoka skiriama specialiosioms pamokoms ar specialiajai pedagoginei pagalbai teikti.

103. Mokiniui, besimokančiam pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą, skiriamos ne mažiau kaip 8 pamokos per savaitę (ne mažiau kaip 288 pamokos per metus), iš jų 1 pamoka skiriama specialiajai pedagoginei pagalbai teikti. Tėvų (globėjų, rūpintojų) prašymu skiriamos papildomai 2 pamokos per savaitę lietuvių kalbai ir literatūrai mokyti mokiniui, kuris mokosi tautinės mažumos kalba ar ugdosi namuose, lietuvių kalbai ir literatūrai mokyti gali būti papildomai skiriama iki 72 valandų per metus.

104. Mokiniui, besimokančiam namuose, sudaromos galimybės dalyvauti gimnazijos organizuojamose neformaliojo vaikų švietimo programose